

*Milieubarometer
Benchmark
Overheidskantoren*

Den Haag, 28 juni 2011

Stimular, de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen **Stimular** →

Isja Dominicus & Willemien Troelstra i.dominicus@stimular.nl 010 - 238 28 28

Stimular, de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen **Stimular** →

Inhoud

- Benchmarken – selectie van gegevens
- Benchmark 2010
- Milieubarometers per fte
- Milieubarometer per milieuthema:
 - Elektra
 - Bedrijfsafval
 - (gecorrigeerd) gasverbruik
- Conclusie
- Voorbeelden

Stimular, de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen **Stimular** →

Benchmarken

- Onbetrouwbare en incomplete gegevens "verwijderen"
- Middelen op basis van fte
- Status belangrijk voor middelen:
 - *Geschatte data/exacte data* wordt meegenomen in gemiddelde
 - *N.v.t.* = 0
 - *Data nog aanvullen* wordt niet meegenomen

Stimular, de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen **Stimular** →

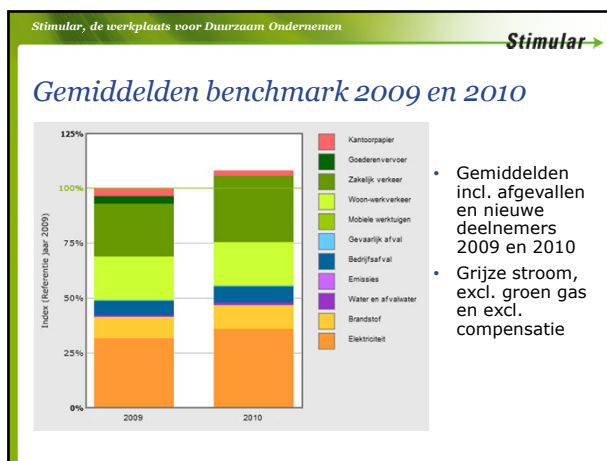
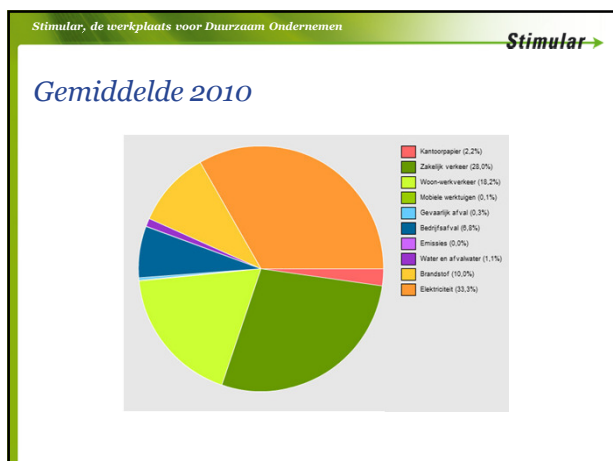
Deelnemers 2010 t.o.v. 2009

(Op)Nieuw

- 5 gemeenten
- 1 milieudienst

Niet meer of niet op tijd ingevuld

- 1 Provincie
- 1 Ministerie
- 1 milieudienst
- 5 gemeenten

Stimular, de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen Stimular →

Analyse 2009 versus 2010:

- Kleine stijging op de meeste thema's:
 - Vervoer steeds nauwkeuriger ingevoerd daardoor:
 - Stijging zakelijk verkeer kilometers
 - Woonwerk verkeer kilometers blijven gelijk
 - Elektriciteitsverbruik stijgt
 - Gasverbruik lichte stijging, Het was echter een koude winter, dus gecorrigeerd voor graaddagen wordt dit een lichte daling
 - Daling gebruik kantoorpapier.
 - Stijging waterverbruik
 - Stijging afval
- Goederenvervoer in 2010 weggelaten omdat maar enkele overheidskantoren dit invullen.

Stimular, de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen Stimular →

Milieubarometer per fte 2010 t.o.v. 2009

- Gemiddelden meerjarendeelnemers 2009 en 2010
- Grijsje stroom, excl. groen gas en excl. compensatie

Stimular, de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen Stimular →

Analyse 2009 versus 2010:

- Kleine stijging op de meeste thema's:
 - Vervoer steeds nauwkeuriger ingevoerd daardoor:
 - lichte stijging zakelijk verkeer
 - lichte daling woonwerk verkeer
 - Elektriciteitsverbruik daalt
 - Lichte daling gasverbruik. Het was echter een koude winter, dus gecorrigeerd voor graaddagen wordt dit een duidelijke daling
 - Lichte daling voor kantoorpapier
 - Lichte daling waterverbruik
 - Stijging afval
- Goederenvervoer in 2010 weggelaten omdat maar enkele overheidskantoren dit invullen.

Stimular, de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen Stimular →

Milieubarometers per fte

- 1: gemiddelde
- 2 tot 34: overheidskantoren
- 35: Stichting Stimular (telt niet mee in gemiddelde)

Stimular, de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen Stimular →

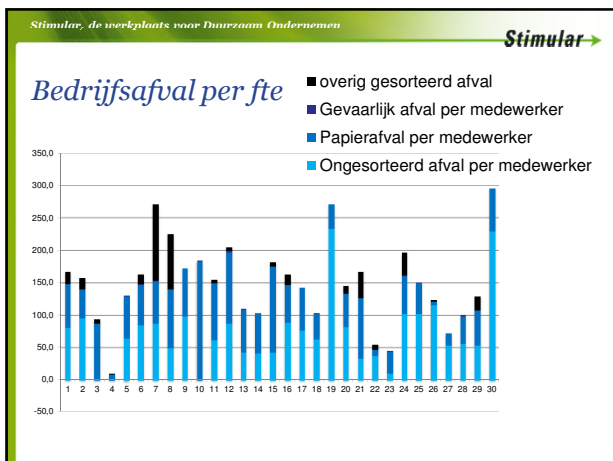
Elektra per fte

*Nationale overheden - gemeenten - milieudiensten - ministerie - provincies - waterschap

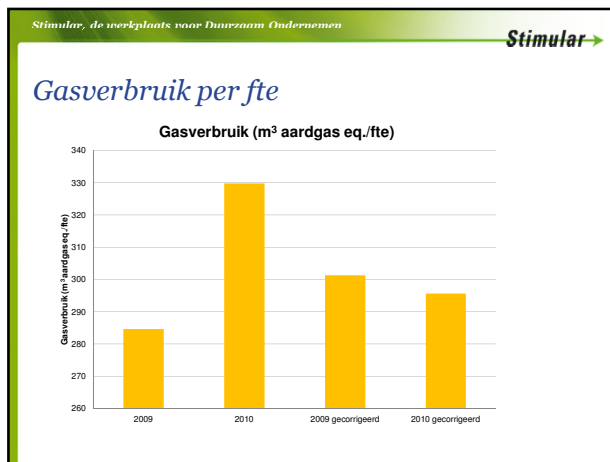
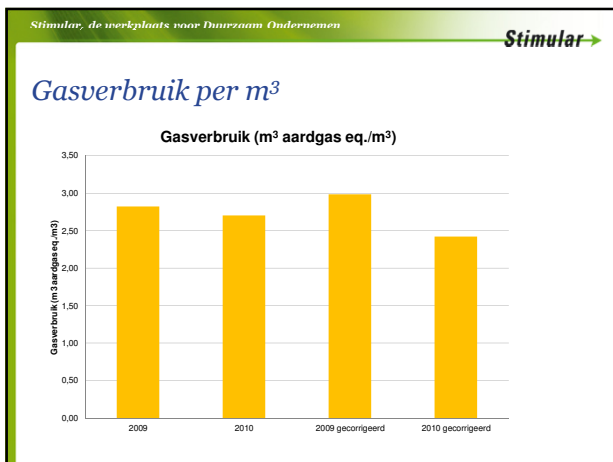
Stimular, de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen Stimular →

Elektra per fte analyse

- Grote verschillen in elektriciteitsverbruik per fte
 - 700-9500 kWh/fte
- Geen duidelijke verklaring vanuit:
 - Aantal fte
 - Vloeroppervlak
 - Type organisatie (gemeente/waterschap/provincie)
 - Gebouwlabel

- Stimular, de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen Stimular →
- ### Bedrijfsafval per fte analyse
- Gemiddeld meer ongesorteerd dan gesorteerd afval
 - Grote verschillen in hoeveelheid ongesorteerd bedrijfsafval
 - Verhuis of verbouw kan oorzaak zijn van veel afval
 - Veel sorteren ≠ weinig afval, maar wel beter inzicht
 - Steeds meer afvalstromen kunnen gescheiden worden, dit gebeurt nog niet op grote schaal
 - Papier voor alle overheden flink stuk van afvalhoeveelheid

- Stimular, de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen Stimular →
- ### Gasverbruik 2009 -> 2010 per fte en per m³
- 2010 was kouder dan 2009
 - Vorstperiode in januari én december
 - Gasverbruik per m³
 - Gedaald (2010 t.o.v. 2009)
 - Met graaddagencorrectie is de daling nog groter.
 - Gasverbruik per fte
 - Gestegen (2010 t.o.v. 2009)
 - Met graaddagencorrectie: lager dan in 2009
 - Fte per m³ gedaald
 - Hoger gasverbruik dus goed te verklaren

Stimular, de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen Stimular →

Kengetallen

	2009	2010	beste
Elektriciteitsverbruik (kWh/m ²)	96,8	91,6	28,2
Elektriciteitsverbruik (kWh/fte)	3.016	3.445	785
Gasverbruik (m ³ /m ³)	2,8	2,7	1,70
Gasverbruik (m ³ /fte)	285	330	107
Water (m ³ /fte)	6,9	9,7	3,3
Afval (kg/fte)	168	158	44,8
Ongescheiden afval (kg/fte)	80,3	96,2	10,7
% afvalscheiding	52,2	39,3	80,3
Woonwerkverkeer (km/fte)	6.800	5.489	1835

Stimular, de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen Stimular →

Kengetallen (2)

- Overheden met warmtepomp, WKK of WKO niet meegerekend in bepaling van de beste score voor gasverbruik.
- Extra afval door verhuis buiten beschouwing gelaten
- Absoluut gasverbruik gebruikt, niet gecorrigeerd voor graaddagen.

Stimular, de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen Stimular →

Conclusie: Milieubelasting daling of stijging?

- Daling door:
 - Overstap naar groene stroom en groen gas
 - CO₂ compensatie
 - Specifieke maatregelen
- Stijging
 - Elektriciteitsverbruik (per fte)
 - Water
 - Afval
 - Zakelijk verkeer
- Daling
 - Elektriciteitsverbruik (per m²)
 - Gas
 - Woonwerk verkeer
- Meerjarendeelnemers benchmark scores (nog) niet duidelijk beter

Stimular, de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen Stimular →

Gemeente Leusden

- Opnieuw afstellen koeling
- Nieuwe energiezuinige apparatuur
- Overstappen op digitaal archief en dubbelzijdig printen en scannen
- Actie: fietsen scoort → meer fiets in zakelijk verkeer

Stimular, de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen Stimular →

Provincie Limburg

De Milieubelasting is in 2010 gedaald t.o.v 2009 door:

- Beter meetsysteem bedrijfsafval
- Overgestapt naar ander afvalbedrijf
- Opruimen laboratorium
- Vernieuwing wagenpark

Milieubarometer Benchmark Overheidskantoren 2010

Stimular, de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen Stimular →

Isja Dominicus & Willemien Troelstra mail@stimular.nl 010 - 238 28 28